

KANGASNIEMEN LUKION TASA-ARVOSUUNNITELMA

1. Tasa-arvolainsäädäntö ja LOPS

Lukion opetussuunnitelman (LOPS 2021) perusteissa jokaiselta lukiolta edellytetään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatimista. Tasa-arvosuunnitelma sisältää oppilaitoksen tasa-arvotilanteen, tasa-arvoon liittyvien ongelmien kartoituksen sekä toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi.

Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä. Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla.

Tasa-arvolaki 5 ja 6 § <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1986/19860609#a30.12.2014-1329>

2. Tasa-arvotilanne

2.1 Opiskelijoiden tasa-arvon toteutuminen

Lukiossa noudatetaan valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteita. Lukio varmistaa koulukohtaisten opintojaksojen tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden kaikille opiskelijoille. Erilaisille oppijoille mahdollistetaan opiskelu esimerkiksi erilaisin apuvälinein tai tarvittaessa esteettömissä tiloissa (esim. yläkoululla). Lukiomme tarjoaa opiskelijoiden käyttöön kannettavat tietokoneet lukio-opintojen ajaksi.

Opinto-ohjauksessa varmistetaan kaikkien opiskelijoiden tasa-arvoinen ohjaus ottaen huomioon erilaisten opiskelijoiden tarpeet. Jatko-opintomahdollisuudet tulevat ennakkoluulottomasti ja tasa-arvoisesti käsitellyiksi ja tarjotuiksi.

Opiskelijat kuuluvat ohjausryhmään vuosikurssin mukaisesti. Kuhunkin ryhmään on nimetty vastuullinen ryhmänohjaaja. Lukiossa toimii yhteisöllinen opiskelijahuoltoryhmä, joka kokoontuu tarvittaessa.

Kangasniemen lukiossa pidetään jokaisen opiskelujakson päätteeksi jaksopalaveri, jossa esiin tulevat opiskelijoiden tuen tarpeet huomioidaan ja niiden vaatimiin toimenpiteisiin ryhdytään. Kokouksessa ovat läsnä rehtori, OPO, erityisopettaja ja ryhmänohjaajat.

Lukion opiskelijat yhdessä muodostavat oppilaskunnan. Oppilaskunta on tärkeä osa kouluyhteisöä.

Oppilaskunnan hallitus on edustajiston joukostaan äänestämä kokoonpano. Hallituksessa on jäseniä jokaiselta vuosiluokalta ja se kokoontuu säännöllisesti. Oppilaskunnan hallituksen tehtävänä on toimia opiskelijoiden edustajana sekä antaa lausuntoja koulutyöhön keskeisesti vaikuttavista asioista. Oppilaskunta pyrkii myös

lisäämään opiskelijoiden viihtyvyyttä koulussa mm. tapahtumia järjestämällä. Oppilaskunta voi itsekin aktiivisesti tuoda havaitsemiaan epäkohtia esille ja ottaa kantaa asioihin. Oppilaskunnalta pyydetään koulun keskeisistä asioista mielipide.

Yleisenä periaatteena voidaan todeta, että opettajilta ja opiskelijoilta edellytetään toiset huomioon ottavaa käytöstä. Koulussamme ei kenenkään tule loukata toista kouluyhteisön jäsentä eikä sallia, että toista loukataan. Tasa-arvon toteutumisesta ovat vastuussa niin opettajat kuin opiskelijat, joilla molemmilla on keskeinen rooli asian toteutumisessa ja epäkohtien tuomisessa esille. Koulun tehtävänä on huolehtia arvioinnin tasapuolisuudesta.

2.2 Henkilökunnan tasa-arvon toteutuminen

Henkilökunnan rekrytointia ohjaa asetus opettajien kelpoisuusvaatimuksista (986/1998) ja työhön valitaan hakemusten ja haastattelujen perusteella parhaaksi ja pätevimmäksi arvioitu hakija. Naisille ja miehille on samanlaiset mahdollisuudet edetä uralla. Uralla etenemiseen vaikuttaa henkilön pätevyys, kelpoisuus, sopivuus, koulutus ja halukkuus. Työntekijöiden palkkaus perustuu opetushenkilöstön virkaehtosopimukseen, joka takaa sen, että nais- ja miestyöntekijöille maksetaan samaa peruspalkkaa samanlaisesta työtehtävästä.

Työnantaja ymmärtää perhe-elämän vaatimukset ja toimii niin, että lain takaamat mahdollisuudet sairaan lapsen hoitoon, vanhempainlomaan ja hoitovapaaseen toimivat myös käytännössä. Naisia ja miehiä ei aseteta eri asemaan sukupuolen perusteella tai eri asemaan raskaudesta tai synnytyksestä johtuvasta syystä. Syrjintäkielto kattaa kaikki työelämän tilanteet.

2.3 Ongelmien kartoitus

Tilannetta seurataan pyytämällä opettajakunnalta ja opiskelijakunnan hallitukselta lausunto koulun tasa-arvotilanteesta aina kun suunnitelmaa päivitetään. Vuosittain opiskelijoille teetetään opiskelutyytyväisyyskyselyn yhteydessä kartoitus yhdenvertaisuustilanteesta, jonka suunnittelussa opiskelijat ovat olleet mukana. Kyselyn tuloksista tiedotetaan koko lukion välle: tilanteesta tiedottaminen on yksi yhdenvertaisuuden edistämisen väline.

Opiskelijoiden tasa-arvotilanteen säilymisestä ovat vastuussa sekä koulun opettajakunta että opiskelijakunta. Opiskelijakunnan hallitus on velvollinen toimimaan heti, jos opiskelijan tasa-arvoa loukataan. Hallituksella on tärkeä aloitteentekijän rooli siinä, että asia tulee käsittelyyn. Viime kädessä vastuussa asian korjaamisesta on lukion rehtori.

3. Syrjintä, seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva häirintä

Yhdenvertaisuuslain 8 §:n mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Kangasniemen lukion kaikkia opiskelijoita kohdellaan ja arvioidaan yhdenvertaisesti. Kouluyhteisössä tulee kannustaa erilaisia näkemyksiä arvostamaan keskusteluilmapiiriin. Opiskelijan ei tarvitse vakaumuksensa vastaisesti osallistua uskonnon harjoittamiseen lukiossa (esim. jumalanpalvelukset, virret). Joulu- tai kevätkuuhissa olevat yksittäiset uskonnolliset ohjelmanumerot, kuten suvivirsi, eivät ole uskonnon harjoittamista.

Seksuaalisella häirinnällä ja ahdistelulla tarkoitetaan ei-toivottua ja yksipuolista joko fyysistä tai sanallista seksuaaliväritteistä käyttäytymistä, jolla loukataan henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta, ja se on Kangasniemen lukiossa kielletty.

4. Toimenpiteet ongelmatilanteissa

Lukion on pyynnöstä annettava selvitys menettelystään opiskelijalle, joka katsoo joutuneensa syrjityksi opiskelijavalinnassa, opintosuoritusten arvioinnissa tai muussa tilanteessa. Samoin toimitaan, mikäli opettaja tai henkilökuntaan kuuluva katsoo tulleen syrjityksi. Selvityksen on oltava kirjallinen.

Häirintätapauksessa häirinnän kohteena oleva kääntyy **oppilashuoltohenkilöstön**, opettajansa, opiskelijakunnan tai esimiehensä puoleen tilanteen selvittämiseksi. Oppilaitoksella on tällöin velvollisuus selvittää kirjallisesti, mihin toimenpiteisiin on ryhdytty häirinnän poistamiseksi.

5. Tasa-arvon edistäminen, seuranta ja suunnitelman päivittäminen

Kangasniemen lukiossa rehtori yhdessä lukion kehittämissryhmän kanssa vastaa toimenpiteiden toteuttamisesta ja seurannasta. Seuranta tehdään vuosittain, ja siitä raportoidaan työnantajalle, työntekijöille ja opiskelijoille. Vuosittain tehdään työilmapiiritutkimus, jonka yhtenä osa-alueena on tasa-arvosuunnitelmaan kuuluvia asioita.

Tasa-arvosuunnitelmaa päivitetään joka vuosi, mikäli tarvetta ilmenee, mutta vähintään kolmen vuoden välein.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus suunnitelmasta tiedotetaan koko henkilökunnalle, opiskelijoille ja muille sidosryhmille suunnitelman hyväksymisen jälkeen. Suunnitelma on lukion opetussuunnitelman osa ja on näin myös nähtävillä koulun Pedanet-sivuilla.